

سوگ خابندره گے لهجه تے

(بخش دوم ترجمہ دری)

از کتاب گرامر زبان شغنائی

توپچی بخت بیکف

برگرداننده از سریلیک به دری: سرورشاہ ارکان

اداره نشرات سیمای شغنائی

شهر کلگری- کانادا

جون ۲۰۱۸

ملکھے کافے دریا

در سالهای سال (در وختهای وخت ۴) فُذج نہ-فُذج یے پات بناہ فُذج. دے پات بناہ-(ی)اند بیو-اٹ نازیون پُخ فُذج. یو، وے پُخ کلنتک سوڈ-ات، یو لوُفج-ے: آہ پُخ یکبار سہ مو خزینہ چس زق مہ-سہ. بید غڈہ سُنِت تَر خزینہ(ی)پن، دے فُک تماشا کِنِت اتہ یادد تَر یے کینہ محللہ پچ وِبنیخ پے وے برابر نہ-یادد.

یو ک-پد-اند در گریہ ڈپد خو یادد تَر خو تہت-خبز. لود-ے: ای تہت چیز-ارد-ات وے کینہ محللہ وِبنیخ مور-د نہ-دھک چو؟

پات بناہ لوُفج-ے: ای پُخ، تَرَم یے چیز-اٹ نِسِت یو چے نخبست دے جہت-اُم وُز تو-رد وِبنیخ نہ-دھک-چود. یو غڈہ لود-ے: نہ وِبنیخ مور-د دھک وُز سَام تماشا. یو وے تہت مجبور سُنِت وم وِبنیخ دھکِنِت وے-رد یو زُزد خو سوڈ وے محللہ بیبِت کِنِت چست ادے دگہ جا تارک تَر وِڈومب یے جای-اند رُخ. یو خو ڈسِت ڈپد تَرَم یے صورت. اس دستے وے خِشروییے صورت وِڈومب رُخ ڈپد.

یو بعد وے صورت زُزد خو تَر خو تہت خبز. لوُفج-ے: آہ تہت، مے صورت ات مور-د ِرِن ڈاد، نہ-ڈاد-ات وُز-تہ اس تو بنہر-اند تیم. وے تہت دَد لوُفج-ے: ای فرزند، وُز-اُم دے صورت از خُلکے-ندے بِنکود نہ-فود-اُم دے اتہ مے مہلے پیرے-ندے-تہ اس کہ فَریم.

لوُفج-ے: نہ فد مور-د تُبنہ-ت موزہ کے خو چہل سوار-گہ مور-د دھک خو وُز-اُم توید. وے تہت راضی سوڈ. سحرکئی یو غڈہ اندیزد، دے خو خلق قتے تیزد. تیین-تیین ات یدین یے جای-اند وِبق تُبنہ نہ-رست. ک-پد-اند بنہب بنافخپن. پات بناہبچہ بعد چُرت ڈپد لوُفج-ے وُز-تہ مے خون-اند وریفداو نہ-فہر-ڈیم.

سحرکئی-تہ اندیزد خو تہت-ارد خهط نِفِشت وے خلق فُک وِزبیت. خُبب خو قارج-تے سوار سوڈ خو تیزد. تیزد-تیزد اتہ یو سایہ ڈپد. چست ادے اس یے محللہ-(ی)اند پِدوُخ داٹ-گہ دَد تیزد. بید یادد دپد تَر وے چید تَرَم بیو-اٹ کمپیر. خھی بید غڈہ سلوم کِنِت بعد لوُفج-ے آہ مادر، وُز-تہ تَر بنہب تو جای-اند نِئوم.

یہ(ی)لوُفج: ای پُخ بشہند اما بہ دوند شرط ادے بنہب تَر فُج خہ نہ-نَبِنِیے. یو لوُفج-ے: آہ نہن دگہ قبلہ-ت بید آسُون کار. بعد وے غڈہ زارڈ-تے غلچ رست. فکر(ی)ے چورج ادے بید کو چیز گھپ بید کمپیر مو تَر فُج خہ نہ-لہ کِنِت. برابر بنہب اتہ بید غڈہ اندیزدخو نَبِنِیزد چست ادے تَر یے بنہر گریہ-ت نالہ تَر یے بنہر بزم ات رزم. دَد دپد خو بِنِفِشت.

سحرکئی-تہ یہ کمپیر لوُفج: آہ پُخ، وُز-اُم فبگہ تو-رد لوُفج بنہب تَر فُج مہ-نَبِنِیے تا-ت نَبِنِوید. بناج-ات نہ-ڈُرت-آہ؟ لوُفج-ے: ای نہن بناج-اُم نہ-ڈُرت ات چیز-ارد تَر یے بنہر خوبی-ت خوشے ات تَر بیو گریہ-ت نالہ؟

لوُفج-ے ای فرزند، بید-اند یے ڈبو برجای. بعد وے-رد مگم ہر مہب چارصد گرڈہ، یے بنیج فبن ات یو خیرت. ہر گاہ ئی یو نپست ات نابود کِنِت. بعد بید خوبی-ت خوشے دوند جہت ادے، وے-(ی)پن فبگہ انجوق پِنُتوجین در جایے زَقِن ات تَر دے یے-گہ بنہر گریہ-ت نالہ دوند جہت ادے، اس بِنْمَنی-ندے-تہ دے ڈبو-ارد اوقات فبن.

بید غڈہ دَد اس وم کمپیر جای-اند اندیزد خو تیزد، یادد تَر وم چاہ کھل یو ڈبو غل نالہن کِنِت. لوُفج-ے: ای ڈبو، خلاص تو خہ کِنِم، تو مور-د چیر کِنے؟ یو ڈبو لوُفج-ے: ہر چیز تو مقصد ات مراد خہ فد، وُز تو بہ وے فَرِئِم.

بيد غڌه انديزد خو سوڊ تر پات بناه-خيز، فهين وٻڌد خو مهڪ-ارد خو ورافخت. لوفج-ء: اي پات بناه،
 ۽ اس تو يه نيڪه تلهيم. پات بناه لوفج-ء: لوف. لوفج-ء: وء خو ڏبو مو-رد ڏه. بيد پات بناه لوفج:
 توت عجب بعقل آدم نه-فڌج. ماش-ام فيگه اس وء خلاص ست. تو فا خواهين ڪنء وء بيت چيد. بيد
 غڌه فا انديزد خو سوڊ ار وء ڏبو خيز لوفج-ء تو خلاص ڇه ڪئم، تو مه بنهر چيهي؟ يو ڏبو لوفج-
 ء: ۽ لپ ني اته يه گج دم غدر نه ڪئم. يو پات بناه بچه لوفج-ء: قسم خه؟ يو ڏبو به عقله بيڪله
 سقر-ء قسم خورج ادء يه يه چيز نه-رفم.

دڏ بيد پات بناه ڏبڊ حڪم وء ڏبو بيتين خو بيد پات بناه بچه-ت يو ڏبو انديزين خو بيتين. خئر خير نيٺت
 بنوم سوڊ ات وهڏ يه جاد-ندء نيٺين. پات بناه بچه سوڊ خو فارچ تبيله ڏبڊ خو ياڏد بناه ڏبڊ.

سحرڪيء-ته انديزد سوڊ تر خو فارچ-خيز ار م وء چل جواز ڏوند يه چيز-گه نيت. دڏ پات بناه بچه ياڏد
 خو درو نيود سوڊ ات يم ڏبو اگه سوڊ. لوفج-ء اي پات بناه بچه ، تو چيز نهو؟

يم غڌه لوفڏ: اي ڏبو، خو وء رهنگ خارا فارچ مو-ند فڏ وء-(ي) ات خود يو تو سپر نه چو ات ۽ ته-
 تو ڏندون ڪاج-اند-اٺ نه-سام. يو ڏبو لوفج: اي پات بناه بچه، دم صورت ڇه ٻنڱرء تو فارچ قته-ته
 ماش ترم اچه نه-فرپهم اته ۽ ته-ته اره مٻٻ-ته تو فرپم. پات بناه بچه راضي سوڊ. يو ڏبو-ء لوفج: يه
 سوار مو سه. پات بناه بچه تا سوار سوڊ بيد ڏبو در پرواز ڏبڊ.

بيد پات بناه بچه چست ادء زمونه ياڏد ات نرجيست. بيد ڏبو ڦيرت خو يه بنهر-اند وء نئڏد. لوفج-ء
 اه پات بناه بچه تو شيچ، يمه، ڪ-وڏند نيٺ، اره مٻٻ-ته مو چس. اگه نه-يت-ام، تو خو فڪرء ڪن.

ڏبو انديزد خو اهي ڪينت. سوڊ تر ۽ ملڪه ڪافه دريا جاي ڦٽ ۽ ڏيد ار صندوق ۽ خو زيزد خو ار
 پات بناه بچه خيز دم فرٺيت.

لوفج-ء اه پات بناه بچه، ۽ ۽-ام مريزونج. ۽ ۽ سام تر دم جنگل يه-چيز فريم سپر ڪئم خو ته-ام تايد اته
 تا مو يتاويخ البت بيت دم نه-ڪنء. ڏبو انديزد خو تيزد ات ملڪه ڪافه دريا تو اس صندوق-اند لوفڏ:
 چار شيچ مو-ند فڏ خو بيت مو ڪينت.

پات بناه بچه دم صندوق بيت ڪينت. يه لوفج-ء الاو مو-رد ڏه. يو ۽-ام رد الاو ڏيد ات يه-فا لوفج-ء: چار
 مو-ند فڏ سوڊ مو-رد زريخ انجيفڏ. پات بناه بچه يه تو انديزد خو تيزد. يم ملڪه ڪافه دريا ڪ-پند
 خو فرادره موي ڏيد نر سوز. وهڏ حاضر سپن، ڦٽ ۽ ڏبو خو ڪو ڪاف.

پات بناه بچه ياڏد ادء بيد-اند يه چهي-اٺ نيت، ڏد تر نيود اته ڏبو فرايت. لوفج-ء تو-رد-ام لود تا مو
 يتاويخ دم صندوق بيت مهڪ. تو شيچ فا نيٺ اره-مٻٻ-تي-ته ۽ ۽ ڏم. اگه نه-يت-ام تهم خو فڪرء ڪن. دڏ
 انديزد خو تيزد. ياڏد تر ۽ ۽ چيد فرايت. يه لوفج-ء جاي خو ڪن ات مو فرادره ڇه ڏيدن هم تو ڪهل پٽين
 ات هم مو ڪهل.

يو ڏبو لوفج: هر چا مو جاي ڪء: تو فرادره ڇه ڏيدن تو قين-اٺ خو انجه. اگه پيٺن توت چيز-ارد
 قين؟ تو وٺف-ارد لو: تمه تيبٺ سيله بنهرها ۽ ۽ تاقه-ٺ رسم قين سام. وهڏ-ته پيٺن تو: ماش تهم تو-
 رد چير-ام؟ تو لو ادء: خو جون مو-رد ڏبسبت ۽ ۽ وء قته بازء ڪئم. وهڏ-ته خو جون جا تو-رد
 ڏبسبتن. تهم ڊگه-ته ۽ ۽ ات تو فهم-ام.

خئر، ڏد ڏبو جاي ڪينت. ڦيگه-ره-ت ۽ ۽ فرادره ڏيدن. چسپن يه وٺف يخ قين-اٺ، وهڏ ۽ پيٺن:
 اي يخ، تو-رد ڇه؟ يه لود: اي فرادره، تمه-(ي) پت ار هي نفر تمه سبت سيل بنهرها ڪينت، قين نه-سبت

ات وُز تاقه-ب قین سأم. وهذ-بن لوفج: مَأْس تهم تو-رد چیر-أم؟ لوفج-ے: خو جون مو-رد دِقِسبَت تمه تیبَت وُز بار وے قَتے بازے(ی)أم.

وهذ-بن لوفج: دریایے شور بین-اند یے چنار، وَم چناررد یے پَسبَنک اوپزُون. وَم پَسبَنک -ته زَنزے دَهذے سنگاَف-ارد. یہ-ته فرارد، اُرم-اند-ته نَبَسْتے(ی)بن ارهی کِبَسِئِخُ بُخ، وِبَف کهل-ات دے زابست مَأْس هر جا فِی-أم ک-أمند-ته مَأْس جون نَبَسْتیزد.

بید دبو دے فُک نِعْبَت سحر کئی-ته وهذ وَم ملکهے کافے دریا فرادر اندیخُن خو تیبِن ات بید سؤد تر دریای شورچست یُم-اند یے چنار یہ پَسبَنک اوپزُون. وَم زَنزد دَید سنگاَف-ارد. اُرم-اند نَبَسْتے(ی)بن ارهی کِبَسِئِخُ بُخ. یو وِبَف کهل پَتینت خو یَاَدَد. ملکهے کافے دریا قَپ دَید خو اهی کِبَسْت. اره مِبَسْت-تے ار دے پات بناه بچه-خبز فرایت. دذ دے غَدَه-گه زبزد خو اندِرِبن خو تیبِن.

بعد چند مِبَسْت پوند تید یدین یے جای-اند خو نَبِن. یم دبو لوفد تمه ک-وَدند نَبَسْت اته وُز-ته شِچ یدُم. یت یے چنار بِن-اند خو دم چه دُند. چوبست-ے ارهی چبُود-بن یت خو چنار خَبَس-تے(ی)بن ناست، یہ بیو لود، آه یخ، تو نقلے کن، یہ بیو لود، نه یخ، تو نقل کے. یہ کلتہ-دے لوفج-ے، ای یخ وُز چیز نقل کُنم پات بناه(ی)ارد-ته کِنبن مویدخایے اده وے پُخ ملکهے کافے دریا قَتے یت. پات بناه-ته وے خو نازیون قارج زهر لود کِبَسْت خو، پُخ-ارد بَنزد. یو-ته مے پاڈ رکاب-اند دَید، مے یے-گه پاڈ-ته سبنت ات وے جون-ته نَبَسْتیزد.

یہ یے-گه قا لوفج-ے: ای یخ، اگه دے-تے یے وے بهس نه-ذاد خو نازیون باشه-ته کِبَسْت زهر لود خو بَنزد خو پُخ-ارد، یو مے دُست یَسْت ات مے یے-گه دُست-ته مَس فرِئِب اته وے جون-ته نَبَسْتیزد.

یہ یے-گه لود: اگه دے-تے(ی)ے نه-قهر-ذاد، بنهه-ته کِبَسْت خو دِقوسک خو دَید-ته خو پُخ نَبَسْت ات وَم-ته یَسْت. ات تیر آخِران-بن لوفج اده: هر تهن-ته مَأْس گهپ پات بناه بچه(ی)ارد خه لوفد یو-ته سنگ ات کَلُخ (کَلُوخ م)سود. (دذ وهذ چبُود-بن م) رَوَزین خو تیبِن.

دبو -ے تو ک-بندے حیرُون سؤد خو رست. خئر اندیزد یَاَدَد قا پے دَم وِبَف کِبَسْت خو عَسپ. تر وے پات بناه بچه بنهر قریب سبِن. پات بناه سبِنَت اده وے پُخ ملکهے کافے دریا قود-ے. پات بناه (ی)ک-بد-اند درو خو قارج زهر لود کِبَسْت خو بَنزد.

مهذ چسبِن اده پات بناه قارج-بن زاست ات یت-بن. دبو لوفج-ے، آه پات بناه بچه، اول-ته تو تهت نازیون قارج وُز سوار سأم. پات بناه بچه لوفج-ے: (میلش) دبو وے قارج پاڈ-رد انجیقد خو دَید سیچ ار دریا. اس دستے وے زهرے یہ دریا جوبس وراقَد. پات بناه بچه لود: ای دبو تو-ت عجب گنده کار چو مو تهت نازیون قارج ات زید. دبو لود: دوند-گه خدمت-أم وُز مَس تو-رد چو.

خئر، پات بناه خو نازیون باشه خو پُخ-ارد بابست. دبو لوفج: اول-ته وُز تو تهت باشه چسُم. انجیقد وے پاڈ-اند خو دے دَید سیچ ار دریا، قا که دریا جوبس ورافخت. پات بناه بچه لود: آه دبو، عجب گنده-ت چو مو تهت نازیون باشه-ت زید. دبو لود اده دوند-گه خدمت-أم وُز مَس تو-رد چود. خئر، دے-تے تر دے تهت دربار فرهپِن.

وے تهت ک-بندد دبدبه ناک پبِنواز وے انجوقد. بنهه اته بنافخ-بن. یم پات بناه یے جادو رمید دِقوسک خو کِبَسْت خو سؤد وے پُخ نَبَسْت دَید. یم دبو وے-تے پیره چست اده دِقوسک اوپزُون سَت. یم مَس، آه جون، شمشیر قَتے دَید وَم قطرہ یے زهر وابست دم ملکهے کافے دریا پیخ-تے، دبو لوفج وُز چیز علاج کُنم. دذ دستارے جُل ربیزد وَم پیخ-تے وے زهر درو سبِیفَت سؤد.

پات بناہ بچہ (ی) ے تو خبر سود، گمون کینت ادے بیڈ ڈبو-تہ دم بہ کینت. پات بناہ بچہ لوفج-ے: ای ڈبو، خو توت دے دوند مئنت خہ چورج خو جہت ات مو دوند قلاغ انجھفے. بیڈ ڈبو حیرون سود ادے وُز دے-رد چیز لوم؟ بعد نا علاج سود خو دے حکایت-ے از اول تا آخر دے-رد لود. بیڈ پات بناہ بچہ فک-دے باور کینت ات بیڈ ڈبو سنگ ات کلوخ سود.

پات بناہ بچہ-ت وے ین در نالهن ڈیبن. چنوں گریہ-ت نالهن کینن ات یے موسفیدک یادد. ای آتے بزرگوار اک-ام ڈبو دوند خدمت مآش-ارد چود ادے، اچہ نہ-بافت ات شیچ بیڈہ سُنٹ سنگ ات کلوخ خو مآش دوند جہت نہوام، لوفج-ے یے چینے-ندے بسوقد مو-رد قبت. بسوقد وے-رد قین یو ارم دعا کینت وم ژیر کھل-ارد کینت، یو ڈبو فا سود زندہ.

پات بناہ (ی) ے تو ک-بدند خو آدمین-ارد-ے لوفج ادے وُز-تہ بئمنے خو پُخ قتے سَام رِبو ات تمہ وے ین زبت خو تر مو حرم قبت. پات بناہ-ت وے پُخ، اندیخین خو تیبین. دھڈ مردمین یدبن پس وم ک-و محللہ وم-تے پولاد سُدج. خوند کار وے-تے کین-بن یو بیٹ نہ-سود. خیر فبگہ سود ات پات بناہ خوشے کنون یادد ادے، لوفین نہ فہر-ام ڈاد. پات بناہ لوفج: بئمنے-تہ ہر رھنگ فد قبت-تہ وم تر مو حرم. وُز ات مو پُخ-تہ فا رِبو تیہم.

سحرکئی-تہ یو ڈبو لوقد: آہ پات بناہ بچہ، نُر-تہ تو تہت قتے وُز رِبو سَام. دڈ ڈبو دے پات بناہ قتے اھی کینت. یادد یے دئنت-اند الاو ڈید ک-و ڈبو. خو فرادھر موی تر سوز ڈید. وھڈ حاضر سپن. لوفج-ے فرادھر مے پات بناہ دوند پے آسمون بلندے سفینت ادے زمونہ مے-رد سیخ ڈیف-داڈ-گہ دقپست، تم-بت دے لھک چو.

وھڈ لوفین: آہ پات بناہ، یہ مآش تہخت-تے نٹ خو مآش تو سَیل ڈھڈھم. پات بناہ تہخت تیر نیئت، بعد ڈبوین قپ وے ڈین خو رَقے آسمون. پینخ-بن: یم جھون تو-رد خوند-اک دقپست؟ لوفج-ے: شرم داڈ-گہ. فا درو سفیت وے سپن. پینخ-بن پات بناہ یم زمونہ خوند-اک تو-رد دقپست؟ لوفج-ے: کلچہ داڈ-گہ، فا درو سفیت وے سپن خو پینخ-بن: آہ پات بناہ، یم زمونہ تو-رد خوند-اک دقپست؟ لوفج-ے: سیخ ڈیف-داڈ-گہ. بعد اس تہخت-تے سیچ وے کینن، یو دگہ معلوم نست تر کہ سُنٹ؟

ڈبو-ے تو اندیزد خو ار پات بناہ بچہ خبز. یو دے پینخت: آہ ڈبو مو تہت؟ لوفج-ے: تو تہت قارج-ے فود خو سوار سُنٹ خو تر دھنت-تے قمچے ڈاد وُز-ام خوند ژپنست وے (دم تے) دریا-ام نہ چو، نہ-فہم یو تر-کہ سُنٹ.

پات بناہ بچہ اک-بدند، آہ فرا، سُنٹ پات بناہ، ملکھے کافے دریا ست وے ین. وے ڈبو-ے رخصت ڈاد پے وے چید اتہ وھڈ-بن بہ تخت ات بخت فریبت.

گویندہ: خدا داد اف رشید

پدر ۹- سالہ، معلم

قشلاق-امبو

ملکه کافی دریا

در سالهای سال بود است نبوداست، پادشاهی بود است. پادشاه یک پسر نازپرورد داشته است. پسرش کلان شد است و پادشاه به او گفت است: پسر، برای رفته خزینه مرا تماشا کنی، زق نمی شوی. بچه به نزد خزینه رفت و همه آنها را تماشا کرده، نزد حجره کهنه(خزینه) می آید، که یگان-تا کلید(قلفی) آنرا نمی کشاید.

وی به گریه درآمد و به نزد پدرش آمده میگوید: پدرم، برای چه به من کلید همان حجره کهنه را ندادی؟ پادشاه گفت است: پسر، در آنجا یگان چیز نیست. دیوارش افتیدنی، برای همین کلیدش را بتو نمی دادم. پسرش گفت: نی، به من کلید ده، من رفته(آن حجره را نیز) تماشا کنم. پدرش مجبور میشود، که کلید را به او دهد. وی(پسرش)، در همان حجره را کشود است، که آنجا تاریک است و فقط یک جای شیفیت(سقف، چت^۲) خانه روشن. او دستش را به همان روشنی میرساند، که در آنجا صورتی بود است. آن روشنی شیفیت خانه هم از زیبایی همان صورت بود است.

وی ثانی همان صورت را گرفته به نزد پدرش می آید(و) پرسید است: پدرم، اگر با(صاحب) همین صورت مرا خانه دار کنی، نغز میشود، اگر نی از این شهر برآمده میروم. پدرش گفت است: ای فرزند، من از خوردی(باز) در جستجوی(صاحب) همین صورت آواره شده نیافتم و اکنون در این ایام پیری ویرا از کجا پیدا کنم؟

(پسرش) گفت است: نباشد، به من توشه و موزه راه تیار کن و چهل سوار دیگر را دهید و من میروم. پدرش راضی میشود. سحری همان بچه با خلقش برآمده رفته-رفته یک جا رسیدند، که توشه راه شان تمام شد است. شب در همان جا خواب میکنند. پادشاه بچه فکر میکند. اگر من همراه این قدر خلق روم، آخر همه آنها از گشنگی می میرند و من توان خون آنها را هیچگاه داده نمی توانم.

پگاه بی(پادشاه بچه) از خواب خبیسته به به پدرش خط نوشته مردم را(به وطن)جواب میدهد. خودش با اسب سوار شده میروند. میروند-میروند و آفتاب غروب میکند. نگاه کرد، که از یک خانه بی به مثل رشته(تار^۲) دود باریک برآمده ایستاد است. وی آمده به همان خانه می درآید. در آنجا یک کمپیر بود است. این بچه بعد سلام به کمپیر گفت است: مادر، من امشب در خانه تو مهمان میباشم.

وی(کمپیر) گفت است: ای پسر، بسیار خوب است، اما به شرطی، شبانگاه به بیرون نبرایی؟ بچه گفت است: ای مادر، این آنقدر کار مشکل نیست، ولی در دلش فکر میکرد، چه گپ باشد، که کمپیر او را شب به بیرون برآمدن نمی ماند؟ نصف شب وی از خواب خبیسته به بیرون برآمده می بیند، که در یکطرف شهر گریه و ناله، در طرف دیگر بزم و رزم^۱. بعد(بخانه) درآمد خواب میروند.

¹ Разм ба маънои тӯю сур.

سحری کمپیر به وی میگوید: ای پسر، من بیگانه به تو گفتم، (که) به بیرون نرو، اما تو برآمدی. مگر نترسیدی؟ (پادشاه بچه) گفت است: ای مادر، ترسیدن-کو نترسیدم، ولی چرا در یک طرف شهر خوشی و خرسندی و در طرف دیگرش گریه و ناله؟

(کمپیر) گفت است: ای فرزند، در آنجا دیوی مسکن گرفت. برای وی مردم باید هر روز چهار صد نان، یک برزه گاو برند و وی خورد. اگر نباشد، وی(همه را) نیست و نابود میکند. در آنطرف که شادی و خرسندی است، (آنها) دیو را دستگیر کرده، در زندان انداختند، آنطرف که گریه و ناله است، آنها از پگاه سر کرده به دیو خوراک می آورند.

ثانی (پادشاه بچه) از خانه کمپیر خسته می رود به سر آن چاه، که (در آنجا) حالا دیو ناله میکرد. پرسید است: ای دیو، اگر (من) تو را از همین چاه خلاص کنم، تو بمن چه کار میکنی؟ دیو گفت است: هر مقصد و مرادی، که داشته باشی، تو را با ان میرسانم.

این بچه خسته به نزد پادشاه می رود، و ارغمچین(ریسمان) در گردنش انداخته گفت است: ای پادشاه، من از تو یک نیکی می خواهم. پادشاه گفت است: گوی. بچه گفت است: همان دیو را بمن دهید. پادشاه گفت است: تو عجیب آدم بی عقل بوده ای. ما دیروز از وی خلاص شدیم و تو باز میخواهی، که او را آزاد کنی.

این(پادشاه) بچه باز خسته به نزد دیو می رود. گفت است: ای دیو، اگر من تو را خلاص کنم همین شهر را ویران میکنی؟ دیو گفت است: من حتی به موی بزغاله چه هم دست نمی رسانم.(پادشاه) بچه گفت است: قسم خور. دیو به حق ایکل سبز² قسم خورد است، که به چیزی دست نمی رساند.

ثانی پادشاه حکم میکند، دیو را آزاد کنند. پس پادشاه بچه با دیو از شهر برآمده میروند. آفتاب غروب کرده شام شد و آنها در یک جا قرار میگیرند. پادشاه بچه اسپش را میخ زده برگشته خواب می رود. پگاه یی (پادشاه بچه) از خواب خسته به نزد اسپش می رود، که در آنجا بجز جیل و جواز(زینش) دیگر چیزی نیست. پس(پادشاه بچه) آمده گریستن میگیرد و دیو از خواب بیدار میشود. پرسید است: ای پادشاه بچه، چرا گریه میکنی؟

پادشاه بچه میگوید: ای دیو، اسپ خارا داشتم، آنرا خوردی، سیر نشدی. من باشم، برای تو لقمه یی هم نمی شوم. دیو گفت است: ای پادشاه بچه، همان(صاحب) صورت را، که کافته گشتی، با اسپ به آنجا هیچ وقت رفته نمی رسیم، ولی من تو را در سه روز به آنجا میرسانم. پادشاه بچه راضی میشود. دیو گفت است: "بیا(اکنون) به بالای من سوار شو". پادشاه بچه به دیو سوار میشود و دیو پرواز میکند.

پادشاه بچه میبیند، که زمین در نزدش چرخ زده ایستاده است. دیو او را در یک شهر (به زمین) می فرارد. (دیو) گفت است: ای پادشاه بچه، تو اکنون در همین جا ایست، تا سه روز منتظر من باش. اگر نه آمدم، (آنگاه) اختیار خودت(عینا: فکرت را کن). دیو از جایش خسته می رود. به نزد ملکه کافی دریا میرسد، ویرا داشته در صندوق می اندازد و به پیش پادشاه بچه آورده میرساند.

(وی) دیو گفت است: ای پادشاه بچه، من گشنه ام. من به همان جنگل روم، یگان چیز یافته، خود را سیر کنم و ثانی آمده میرویم، ولی تا آمدن من مبدا اینرا(صندوق را) نکشای. دیو خسته می رود و ملکه کافی دریا از درون صندوق میگوید: کاش که شوهر میداشتم و مرا (از صندوق) بدر میکرد.

² Китобчаи махсусест, ки дар он аз Қуръон сураҳо(дуо) интихоби рӯнавис шудаанд.

پادشاه بچه صندوق را میکشاید. وی (ملکه کافی دریا) گفت است: بمن الاو (آتش) درگیران. (پادشاه بچه) به وی الاو گیراند و وی (ملکه کافی دریا) باز گفت است: شوهر میداشتم برای من شکار کبک میرفت. پادشاه بچه (همان زمان) خبیسته میروود. این (ملکه کافی دریا) موی برادرانش را در الاو میگیرد. آنها (برادرانش) حاضر میشوند و او را گرفته به کوه قاف میروند.

پادشاه بچه (از شکار) بر میگردد، که در آنجا هیچکس نیست. به گریه می درآید و دیو آمده میرسد و میگوید: آخر من به تو گفتم، که تا آمدن من صندوق را نکشا. تو اکنون باز منتظر شو، من بعد سه روز می آیم. اگر نه آدم، آنگاه فکرت را کن. ثانی (دیو) خبیسته میروود به خانه (ملکه کافی دریا) آمده میرسد. وی (ملکه کافی دریا) به دیو گفت است: تو خود را پنهان کن، و اگر نه برادرانم آمدن زمان هم، سر تو را و هم سر مرا بریده میبرتایند.

دیو گفت است: مرا در چاه پنهان کن. وقتیکه برادرانم آمدند تو خود را زق وانمود کن. اگر میپرسند، چرا غمگینی؟ تو به آنها گوی: شما سیر شهر ها میروید و من تنها می مانم، زق می شوم. آنها تو را میپرسند، که ما به تو چه کار کنیم؟ تو گوی، که جان تانرا بمن نشان دهید، من با آن بازی می کنم. آنها جای جان شانرا به تو نشان میدهند. آن طرف ثانی من و تو (چه کار کردن مانرا) میدانیم.

ملکه کافی دریا دیو را پنهان میکند. بیگانه یی برادرانش می آیند. می بینند، که خواهر شان زق. آنها او را میپرسند: خواهر، به تو چه شد؟ وی گفت: "برادران، آخر، شما سه نفر استید، شهر ها را تماشا میکنید، زق نمی شوید، ولی من باشد تنها زق می شوم. آنها گفتند: ما چه کار کنیم؟ ملکه کافی دریا گفت است: جان تانرا بمن نشان دهید، اگر شما (به یگان جا) روید، من اقلا با آن بازی کنم.

آنها گفتند: در بین دریای شور یک چنار. در (شاخ) همان چار قیراقی آویزان است. وقتیکه همان قیراق را گیری و به سنگاب زنی، وی می شکند. از درون آن سه هکه چه (چوچه های هکه) میبرایند. هنگامی که سر آنها را بریدی، ما در هر جایی، که باشیم، همان جان مان میبراید.

دیو همه گپ ها را گوش کرد. سحری برادران ملکه کافی دریا برآمده میروند و دیو به دریای شور میروود. می بیند، که در آنجا در (شاخ) همان چنار قیراق آویزان است. دیو آنرا گرفته به سنگاب می پرتاید. از درون قیراق سه هکه چه میبرایند. وی (دررو) سر آنها را (از تن) جدا میکند و آمده (سو) ملکه کافی دریا را گرفته میروود. در بین سه روز به نزد پادشاه بچه میرسد. ثانی او را نیز گرفته میروند.

بعد چند روز راه گشتن به یک جایی آمده می ایستند. دیو میگوید: شما یان در همین جا باشید و من گشته می آیم. (دیو) در زیر چناری آمد و دم گرفتنی شد. دید، که سه کبوتر آمدند و در شاخ چنار نشستند. آن یک کبوتر به دیگری گفت، که خواهر، تو نقل کن، آن دیگری گفت، که تو (نقل) کن، کبوتر دومی به سومی گفت، که نقل کن. (در آخر) همان کبوتر کلان سال گفت است: ای خواهر، من چه نقل کنم؟ به پادشاه مزده می رسانند، که پسرش همراهی ملکه کافی دریا آمد. پادشاه اسپ دوست داشته اش را زهر آلود کرده برای پسرش می فرستاند. پادشاه بچه پای یکمش را به اوزنگو (رکاب) میماند و پای دیگرش را میبرارد و جانش میبراید.

وی دیگری باز گفت است: ای خواهر، اگر (پادشاه) به این طرز (پسرش را کشتن) نتواند، باشه دوست داشته اش را زهر آلود کرده به پسرش می فرستاند. پسرش دست یکم اش را (سوی باشه) میبرد و همینکه دست دوم اش را دراز کرد، همانا جانش میبراید.

آن دیگری گفت است: اگر این طرز هم (پادشاه پسرش را کشتن) نتواند، شب خودش را به شکل مار درآورده پسرش را نیش میزند و وی را (ملکه کافی دریا) به زنی میگیرد. در آخر گفت: هر که این سخنان ما را به پادشاه بچه رساند، وی به سنگ و کلوخ مبدل میشود. ثانی(کبوتران) پریده میروند.

دیو در اینجا حیران شده میماند. ثانی، خبیسته آمد و آنها را به پشت سوار کرده میبرد و به شهر پادشاه بچه نزدیک میشوند. پادشاه شنید، که پسرش با ملکه کافی دریا آمده ایستاده است. وی دررو اسپش را زهر آلود کرده (به پسرش) فرستاند.

اینها نگاه کرده می بینند، که اسپ پادشاه را گرفته آمدند. دیو گفت است: ای پادشاه بچه، اول به اسپ دوست داشته پدرت من سوار می شوم. پادشاه بچه گفت است: میلش. دیو از پای اسپ گرفته آنرا به دریا حواله میکند، از زور زهر آب دریا (از رفتن) باز ایستد. پادشاه بچه گفت: ای دیو، تو عجب کار گنده کردی، اسپ دوست داشته پدرم را کشتی. دیو گفت: من هم همین قدر خدمت به تو کردم.

پادشاه باز باشه دوست داشته اش را به پسرش می فرستاند. دیو گفت است:، که اول من باشه پدرت را می بینم. باز از پای باشه گرفته او را به دریا حواله میکند، که دریا از زور زهر باز ایستد. پادشاه بچه گفت: ای دیو، تو عجب کار گنده کردی، باشه دوست داشته پدرم را کشتی. دیو جواب داد، که همین قدر خدمت من هم به تو کردم. با همین، به دربار پدرش رسیدند.

پدرش او را با دبدبه پیشواز میگیرد. شب خواب کردند. پادشاه جادویی را فرمود، که خود را به شکل مار درآورد پسرش را نیش زند. دیو(باشد) در بالای آنها می ایستد(پیره میکند)، که مار از شیفت خانه آویزان شد.(دیو در این وقت) با شمشیر (مار را) میزند، قطره زهر به روی ملکه کافی دریا میرسد. دیو حیران می ماند، که چه کار کند. ثانی، داکه را(دستمال، تکه) در روی (ملکه کافی دریا) مانده زهر را مکیدن گرفت.

پادشاه بچه با خبر شد و گمان کرد، که دیو او را بوسه کرده ایستاده است. گفت است: ای دیو، همین قدر رنج برای خود کشیدی، مرا مسخره می کردی؟ دیو حیران شد، که به وی چه گوید؟ بعد نا علاج شد و همه واقعه را از اول تا آخر نقل کرد. پادشاه بچه همه (گپ های دیو را) باور کرد و دیو سنگ و کلوخ شد.

پادشاه بچه و زنش ناله کردن میگیرند. بسیار میگیرند و ناله میکنند، که یک موی سفید می آید.(وی) پرسید است: ای فرزندان شمایان چرا گریه میکنید؟ پادشاه بچه جواب داد است: ای پدر بزرگوار، همین دیو چنان خدمت های (زیادی را) به ما کرد، که حساب ندارد، لیکن حاضر به سنگ و کلوخ مبدل شد و ما برای همین گریسته ایستادیم. گفت است: در یک پیاله بمن شیر بیارید. آنها به او شیر می آورند. پس موی سفید در شیر دعا کرده به همان سنگ و کلوخ میریزاند دیو(باز) زنده میشود.

در اینوقت پادشاه به آدمانش فرمود است، که پگاه من همراهی پسرم به شکار میروم و شمایان زن او را گرفته به حرم من آورده مانید. پادشاه و پسرش (به شکار) میروند و(خدامان) پادشاه برای بردن زن(پادشاه بچه) می آیند(می بینند)، که خانه تماما پولاد(بن) شد است. هر قدر کردند، (خانه) کشاده نشد. شام پادشاه با خرسندی برگشت، خدامانش به او گفتند، که (خانه کشاده) نتوانستیم. پادشاه گفت است: پگاه به هر واسطه باشد، او را(ملکه کافی دریا)بیارید، من باز با پسرم شکار میروم.

سحری دیو به پادشاه بچه گفت: پادشاه بچه، امروز همراهی پدرت من به شکار میروم. ثانی دیو همراهی پادشاه رفت است. به دشتی میروند و دیو الاو می گیراند و موی برادرانش را می سوزاند. برادرانش

حاضر می شوند. (دیو به آنها) گفت است: برادر ها، (همین) پادشاه را به آسمان چنان بلند بردارید، که زمین به چشمش مانند سوراخ سوزن نماید. ثانی او را پرتابید.

آنها (برادران دیو) میگویند: پادشاه بیا به تخت مان شین و ما ترا (به) سیر میبریم. پادشاه بالای تخت می شیند. ثانی، دیوها او را گرفته به بلندی آسمان (میرسانند) و یکی از او می پرسد: پادشاه زمین (در نظرت) چقدر می نماید؟

وی گفت است: مانند خرمن گاه. باز او را (بلند تر) برداشتن میگیرند، می پرسند: زمین در نظرت چقدر می نماید؟ گفت است: مانند کلچه. باز او را (بلند تر) برداشتن میگیرند و پرسیدند: پادشاه زمین در نظرت چقدر می نماید؟ (پادشاه) جواب داد است: مانند سوراخ سوزن. بعد دیوها وی را از بالای تخت می پرتابند و معلوم نیست، که (حالا) پادشاه چه خیل شد؟

(ثانی) دیو به نزد پادشاه بچه برگشت. پادشاه بچه پرسید: ای دیو، پدرم کجا شد؟ گفت است: پدرت در دشت اسپ را یافت و سوار شد و به (یک طرف) دشت اسپ را قمچین زد. من هر قدریکه دویدم، به وی رسیده نتوانستم، ندانم وی به کجا رفت؟

در همین وقت، جوره جان، پادشاه بچه (به جای پدرش) پادشاه شد، ملکه کافی دریا زنش گردید. دیو را رخصت داد و آنها (هر دوی شان) به تخت و بخت و مراد و مقصد رسیدند.